

נהלי בחינות לדיינות

נבחן יקר,

הרבנות הראשית לישראל עדכנה וגיבשה נהלים חדשים המפורטים להלן, אשר ישמשו אותך ויקלו עליך בהכנותיך לקראת בחינות הסמכתך כדיין בישראל.

לנוחותך – נא ראה לפעול ע"פ נהלי הרישום.

מחלקת הבחינות של הרבנות הראשית לישראל תשמח לעמוד לרשותך בכל שאלה ובכל נושא הדורש הבהרה ובירור נוסף.

לשאלות ובירורים בתחום בחינות לדיינות ותעודות הסמכה ניתן לפנות בטלפון:
02/5000353 פקס: orly@rabbinate.gov.il דוא"ל 02/5313143/4

במידת הצורך ניתן לפנות למנהל המחלקה הרב רפאל מזרחי, טלפון: 02/5313143/4
דוא"ל: mizrachi@rabbinate.gov.il

בהצלחה בבחינות
מחלקת הבחינות ברבנות הראשית לישראל

מבוא

הבחינות לדיינות הינן התחנה האחרונה בתהליך ממושך ומעמיק של לימודים לפני פתיחת השערים לסמיכה כדיין בישראל .

זאת ההזדמנות לנבחן להפגין את הידע הרב שרכש ולהוכיח את בקיאותו. ההצלחה בסדרת המבחנים לדיינות מזכה בתעודת הסמכה מוכרת ורשמית מאת הרבנות הראשית לישראל, ובראשה מרנן הרבנים הראשים לישראל שליט"א.

עלון זה נועד לספק הסברים כלליים והנחיות לגבי הליך הרישום והבחינה ולכן יש לקרוא אותו בעיון. אין בהנחיות אלו כדי לגרוע מכלל תקנות הדיינים, הנהלים וההנחיות של מועצת הרבנות הראשית ואגף הבחינות.

נהלי רישום

יוכל לגשת לבחינה מי שנתמלאו בו תנאים אלה:

1. עבר מבחן ברבנות הראשית באחד משלושת הנושאים הבאים: שבת, איסור והיתר, נידה.
2. הוסמך לרבנות (יורה יורה) ע"י רב עיר או דיין או מוסד תורני שהמועצה מכירה בהסמכתם כמספיקה.
3. נשוי או היה נשוי.
4. אורח חייו ואופיו הולמים מעמדו של דיין בישראל, על פי המלצה בכתב משני רבותיו בישיבה גבוהה.
5. סיים לפחות 9 שנות לימוד בישיבה גבוהה או כולל המוכרים ע"י הרה"ר.
6. מלאו לו לפחות עשרים ושבע שנה. ביום המבחן יש להציג צילום ת.ז.
7. תוגש בקשה בכתב בצירוף קורות חייו כולל מקומות לימודיו, ומסמכים מקוריים המאשרים את הקריטריונים הנ"ל.
8. עמידה בפני הועדה לאישור מועמדים לבחינות דיינות, יצוין כי יוזמנו בפני הועדה רק המועמדים העומדים בכל התנאים הנ"ל.

* נבחנים ותיקים ישלחו מכתב בקשה על המבחן עליו ברצונם להבחן, ויצרפו המלצה מראש הכולל או מרב מוכר. יש לציין מס' ת.ז. וכתובת מגורים. המכתב ישלח למספר פקס 02-5000353 או לדוא"ל: exam@rabbinate.gov.il או לאתר הרבנות בכתובת: www.rabanut.gov.il

מועדי בחינות:

1. הבחינות לדיינות יתקיימו ב- 3 מועדים בשנה ע"פ הפירוט דלקמן :
מועד חשון: חושן משפט חלק א', ניסוח פס"ד (בין התאריכים א חשון – טו' חשון)
מועד ניסן: חושן משפט חלק ב' (בין התאריכים יח' אדר – ו' ניסן)
מועד אב: אבן העזר, חושן משפט חלק ג' (בין התאריכים יח' תמוז – ו' אב)
2. לא יתקיימו בחינות מעבר למועדים האמורים בסעיף 1 .

סדר בחינות:

1. פירוט נושאי הבחינות יפורסם לציבור הנבחרים בכתב מבעוד מועד והינו מחייב את עורכי הבחינות.
  2. בדף הבחינה יפורטו לנבחן:
    - הפרמטרים לבדיקה
    - הוראות לנבחן מעורכי המבחן הכוללות: מספר שאלות שעל הנבחן להשיב, היקף המקורות הנדרשים, והתייחסות לשאלות הבחירה.
  3. טופסי הבחינות יערכו ע"י ועדת בוחנים שעל יד מועצת הרבנות הראשית.
  4. הבחינות יערכו ויבדקו ע"י חברי ועדת הבחינות לדיינות שע"י מועצת הרבנות הראשית .
  5. הבחינות יבדקו ע"י 3 חברי הועדה .
  6. מחברות הבחינה לא ישאו שמות וימוספרו בטרם העברתם לבודקים.
  7. תוצאות הבחינות ישלחו לנבחנים לאחר שאושרו במועצת הרבנות הראשית לא יאוחר מ-120 יום מיום הבחינה.
  8. עורכי הבחינות ישהו באולם הבחינות לפחות בחציו הראשון של המבחן ע"פ חלוקה שתקבע ע"י מחלקת הבחינות .
  9. ציוני הבחינות יהיו כדלקמן:
מתחת	ל-75%	-	"לא עבר"
מעל	ל-75%	-	"עבר"
מעל	ל-85%	-	"עבר בהצלחה"
מעל	ל-95%	-	"עבר בהצטיינות"

תוצאות הבחינות תימסרנה לרשות הנבחרים ע"פ דרישה בכתב ויכללו פירוט האחוזים לכל שאלה.

מבחן בע"פ וקבלת המלצה:

יקבעו במועדים הנ"ל מבחנים בע"פ למסיימי הבחינות בכתב.

סדר הבחינה בע"פ יהיה כדלקמן :

1. המבחן בע"פ יהיה בפני ועדת הבחינות לדיינות.

2. המבחן ימשך כמחצית השעה.

3. המבחן יכלול 2 חלקים:

○ חלק ראשון: ידיעה כללית בש"ס ופוסקים

○ חלק שני :אמירת חידושי תורה בהלכה בחלקי שולחן

ערוך: אבן העזר וחושן משפט.

1. ירשם פרוטוקול הנבחן, יינתן ציון והמלצת הוועדה למועצת הרבנות

הראשית אם הנבחן כשיר לכהן כדיין או לאו .

2. תשולם אגרה ככל מבחן בכתב . (נספח ב')

מקום הבחינות בכתב וסדריהן :

1. הבחינות יערכו בירושלים-על מיקום הבחינות תבוא הודעה מראש .

2. אולם הבחינות יכלול:

שולחן וכסא לכל נבחן

השגחה פרטנית.

הליך הבחינה

▪ במועד הבחינה יש להתייצב במקום לא יאוחר מ 45 דק' לפני שעת תחילת הבחינה כדי לאפשר את סידורי הקליטה.

▪ יש להביא לבחינה תעודת זהות, מכשירי כתיבה, קבלה על תשלום האגרה. הנבחן רשאי להביא לכל בחינות הדיינות ש"ס שלם וכן חומר עיוני נוסף כפי שיאושר לנבחן בהזמנה.

▪ הבחינה תיערך בכתב בשפה העברית אלא אם צוין אחרת בימון לבחינה ובאישור שניתן לך בעת ההרשמה.

▪ משך הבחינה כשבע וחצי שעות.

אי התייצבות לבחינה

- אי התייצבות לבחינה במועד שנקבע לך יגרום לדחיית הטיפול בעניינך.
- לקביעת מועד חדש יש לפנות למחלקת הבחינות והתהליך כרוך בתשלום חוזר נוסף של אגרת הבחינה.
- לא יינתנו החזרי תשלום בגין אי התייצבות למבחן.
- במקרה של סיבה מוצדקת הידועה מראש, כגון: מילואים וכו' עליך להודיע על כך עד שלשה שבועות לפני מועד הבחינה לכל היאוחר, לפרט את הסיבה ולהביא אשורים מתאימים. במקרה של לידה או מחלה ח"ו וכדו' שארעו **ביום המבחן** יש להביא אשורים מתאימים. במקרים הנ"ל יוחזר לנבחן תשלום האגרה או תשמר לו הזכות להבחן בתוך שנה ממועד הביטול.

נוהל הבחינה

- יש להישמע להוראות המשגיחים בבחינה ולשמור על כל הכללים הבאים:
- יש לשמור על שקט מוחלט. אסור לדבר בזמן הבחינה או לעמוד בקשר כלשהו עם נבחן אחר.
  - אסור לתלוש דפים ממחברת הבחינה, טיוטא יש לכתוב בצד המיועד לכך.
  - אין להשתמש בחומרי עזר שלא אושרו.
  - השימוש בפלאפונים, זימוניות ו/או כל מכשיר אלקטרוני אחר אסור. אסור לעזוב את חדר הבחינה ללא רשות המשגיח.
  - יציאה בזמן הבחינה תתאפשר רק לאחר חצי שעה מתחילת הבחינה ועד חצי שעה מסיום הבחינה ובלווי משגיח בלבד.
  - בכל מקרה של שאלה או אי הבנה יש להרים את היד ולהמתין עד לבואו של המשגיח.
  - הפרת משמעת הבחינות עשויה לגרום לפסילת הבחינה ואף לפסילת הזכות לגשת לבחינה חוזרת, פגיעה בטוהר הבחינות עלולה להיות כרוכה אף בהגשת תלונה למשטרה וכן פסילת הזכות לתעודה לצמיתות כפי המפורט בתקנות הבחינות.
  - מיד עם סיום הבחינה יש להחזיר למשגיח את מחברת הבחינה ולקבל את תעודת הזהות חזרה.

שמירה על טוהר הבחינות:

1. המבחן יחל ויסתיים בשעות המצוינות בהזמנה.
2. הדלתות תסגרנה בשעה המצוינת בהזמנה, ולא תותר כניסה לאחר סגירת הדלתות.
3. נבחן הנמצא עובר על אחד מהנ"ל:
  - מעתיק
  - משוחח בשעת הבחינה
  - יוצא ללא רשות
  - עובר על התקנות המפורטות בנוהל הבחינה דלעיל, ייפסל מבחנו מייד ויוצא מאולם הבחינות.

- המשך מבחניו ייקבע בהתאם לכללים הבאים:
- באם נתפס באחד מן המקרים הנ"ל או הדומים להם,
- פעם ראשונה: יפסל מבחנו ויוגש לועדת משמעת פנימית ע"מ שתדון ותחליט אם להוציאו לצמיתות ממערך הבחינות וההסמכות ברבנות הראשית או לפסלו לתקופות ארוכות.
  - פעם שניה: יפסל לצמיתות.

ערעור:

- ניתן יהיה להגיש ערעור על תוצאת מבחן אך ורק בהתאם לכללים שנקבעו לנושא ע"י ועדת הבחינות.
- בדיקת הערעור תהיה כרוכה בתשלום.

קבלת תוצאות

התוצאות תתפרסמנה ותשלחנה כ- 120 יום לאחר מועד הבחינה וכן תתפרסמנה התוצאות באתר האינטרנט של הרבנות הראשית www.rabanut.gov.il.

כל נבחן יקבל תוצאה לביתו באחד מן הציונים כדלקמן:

מעל 95%	- "עבר בהצטיינות"
מעל 85%	- "עבר בהצלחה"
מעל 75%	- "עבר"

מתחת ל 75% - "לא עבר".

באם רצונך לדעת את פירוט התוצאה עליך להגיש בקשה בכתב למחלקת הבחינות לקבלת הפירוט, תשובה תישלח אליך לא יאוחר מ 30 יום מיום בקשתך.

הבקשה בכתב תוגש אך ורק בתקופה שלא עולה על 60 יום מיום קבלת התוצאה לביתך.

בברכת הצלחה בבחינות

מחלקת הבחינות

נושאי בחינות הסמכה לדיינות
מועד חשון בין התאריכים א – ט"ו חשון

חושן משפט חלק א' (סימנים א - ל"ט) כולל תקנות הדיון – טור בית יוסף שולחן
ערוך- ונושא כליו
ניסוח פסק דין

מועד ניסן בין התאריכים י"ח אדר – ו ניסן

חושן משפט חלק ב' (סימנים ל"ט - קפ"ט) - טור בית יוסף שולחן ערוך ונושא כליו

מועד מנחם אב בין התאריכים י"ח תמוז – ו' מנחם אב

חושן משפט חלק ג' (סימנים קפ"ט עד הסוף) – טור בית יוסף שולחן ערוך ונושא כליו
אבן העזר – טור בית יוסף שולחן ערוך ונושא כליו

נוהל רישום

לגשת לבחינה יוכל מי שנתמלאו בו תנאים אלה:

9. עבר מבחן ברבנות הראשית באחד משלושת הנושאים הבאים: שבת, איסור והיתר, נידה.
  10. הוסמך לרבנות (יורה יורה) ע"י רב עיר או דיין או מוסד תורני שהמועצה מכירה בהסמכתם כמספיקה.
  11. נשוי או היה נשוי.
  12. אורח חייו ואופיו הולמים מעמדו של דיין בישראל, על פי המלצה בכתב משני רבותיו בישיבה גבוהה.
  13. סיים לפחות 9 שנות לימוד בישיבה גבוהה או כולל המוכרים ע"י הרה"ר.
  14. מלאו לו לפחות עשרים ושבע שנה ביום המבחן יש להציג צילום ת.ז.
  15. תוגש בקשה בכתב בצירוף קורות חייו כולל מקומות לימודיו, ומסמכים המאשרים את הקריטריונים הנ"ל.
  16. עמידה בפני הועדה לאישור מועמדים לבחינות דיינות, יצויין כי יוזמנו בפני הועדה רק המועמדים העומדים בכל התנאים הנ"ל.
  17. תשלום אגרה בסך 600 ₪ למבחן (כפוף לשינויים) בבנק הדואר לחשבון מס' 0025678, או באתר התשלומים הממשלתי באינטרנט WWW.ECOM.GOV.IL (יש להביא הקבלה ביום המבחן).
- * נבחנים ותיקים ישלחו מכתב בקשה על המבחן עליו ברצונם להבחן ויצרפו המלצה מראש הכולל או מרב מוכר. יש לציין מס' ת. ז. וכתובת מגורים. המכתב ישלח למספר פקס 02-5000353. או לדוא"ל: exam@rabbinate.gov.il או לאתר הרבנות בכתובת: www.rabanut.gov.il